

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

45
08
[Signature]

ДОКЛАД

Относно: изслушване на предложените кандидати за заместник-председатели на Комисията за финансов надзор: Румен Димитров Соколов за заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност” и Йордан Николов Чомпалов за заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор”

На открито заседание, проведено на 25 юли 2017 г. и излъчено в реално време в интернет страницата на Народното събрание, Комисията по бюджет и финанси проведе изслушване на предложените кандидати за заместник-председатели на Комисията за финансов надзор по реда на раздел IV от приетите процедурни правила за условията и реда за предлагането на кандидат за заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност” и на кандидат за заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор” на Комисията за финансов надзор, представяне и публично оповестяване на документите и изслушването на кандидатите в Комисията по бюджет и финанси, както и процедурата за избор от Народното събрание (ДВ, бр. 53 от 04.07.2017 г.), наричани по-нататък „процедурни правила”.

Председателят на Комисията по бюджет и финанси г-жа Менда Стоянова отбеляза, че видно от представените документи кандидатите отговарят на изискванията на Закона за Комисията за финансов надзор за членове на Комисията за финансов надзор и следва да бъдат допуснати до изслушване.

Съгласно раздел III от процедурните правила становището на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на българските граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия е, че към настоящия момент няма открити документи, установяващи принадлежност на Румен Димитров Соколов и на Йордан Николов Чомпалов към органите по чл. 1 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия.

Кандидатурите бяха представени от председателя на Комисията за финансов надзор г-жа Карина Караиванова, която наблегна на безупречната им професионална репутация. Според нея това са личности, които ще помогнат съществено в реализирането на амбицията на институцията, която ръководи, да се превърне в независим регулатор.

Професионалният път на Румен Соколов е изцяло свързан с капиталовия пазар. Той е пряк участник в почти всички, дори и най-революционните проекти, които модернизират българската борса. Като журналист е наблюдавал отстрани и е отразявал процесите на капиталовия пазар, а от друга страна като инвестиционен консултант има лични постижения и впечатления като участник на този пазар. Т.е. това е човек с ясна, лична представа за динамиката на процесите на капиталовия пазар и нормативната база, регулираща неговото развитие. Дейността на кандидата в Българска фондова борса – София АД (2006-2010 г.) е свързана с активна комуникация и експертиза по отношение на публичните дружества емитенти, както и на потенциални такива. До настоящия момент г-н Соколов е управител на „Сервиз Финансови Пазари” ЕООД (дъщерно дружество на Българска фондова борса – София АД), като е отговорен за оповестяване на информация през обществеността от публичните компании. Освен добрите си познания за настоящето на родния капиталов пазар г-н Соколов има и интересни идеи за неговото бъдеще, така че може да помогне много за реалното развитие на този недостатъчно развит, а същевременно безкрайно важен сектор от родната финансова индустрия.

Другият кандидат - Йордан Чомпалов, е сред най-уважаваните юристи в сферата на правото на ценните книжа и финансовите пазари, търговско и банково право. Той има забележителна кариера в Държавната комисия по ценните книжа и съществен принос в сериозна част от нормативната база, по която работи капиталовия пазар. Именно тези негови умения са основният мотив да бъде привлечен в КФН. При предстоящите сериозни професионални изпитания с разработването на принципно нови нормативни актове за осигурителния надзор експертизата на г-н Чомпалов ще бъде безценна в този процес. Той е един от най-авторитетните познавачи на механизмите на капиталовия пазар и това ще бъде изключително важно при надзора на инвестициите на пенсионноосигурителните дружества и фондовете, които те управляват.

Предложените на вниманието на народните представители кандидатури са на безспорни професионалисти с безукорна репутация, които биха увеличили авторитета и капацитета на КФН, биха помогнали изключително за утвърждаването ѝ като независим регулатор, който успешно да се справя с предизвикателствата на ежедневния надзор над небанковия финансов сектор, но също така с нормативната си дейност да създава условия за успешното развитие и на капиталовия пазар, и на допълнителното пенсионно осигуряване. Тези професионалисти ще

спомогнат както за хармоничното развитие на бизнеса, така и за надеждната защита на потребителите.

В заключение г-жа Караиванова призова за подкрепа на кандидатурите.

След представянето на кандидатурите се премина към лично представяне и концепции за дейността им в Комисията за финансов надзор.

Пръв своята концепция представи г-н **Йордан Чомпалов** – кандидат за заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор“.

Той заяви, че ще работи на екипен принцип за реализиране на концепцията на председателя на Комисията за финансов надзор за издигане на Комисията в един модерен регулативен орган, асоцииран с професионализъм, диалогичност, прозрачност и безпристрасност. Дейността му ще бъде насочена към: защита на интересите на осигурените лица и пенсионерите и осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие във финансовите пазари, както и осигуряване на стабилни, сигурни и адекватни пенсии на осигурените лица.

Г-н Чомпалов подчерта, че регулираните отношения относно допълнителното пенсионно осигуряване, особено при 2-я стълб са с изключителна социална значимост, за да се гарантира финансова сигурност на българските граждани, посредством допълнителна пенсия и тази социална значимост налага повишено внимание за създаването на регулация, недопускаща финансови колапси с фондовете от 2-я стълб. Това би станало чрез засилване на ефективността и качеството на регулацията и надзора върху сектора допълнително пенсионно осигуряване в изпълнение на актуализираната Национална програма за реформи Европа 2020.

Той посочи, че би работил за постигане на следните резултати:

1. По отношение на регулативната функция на КФН – своевременно актуализиране и развитие на нормативната уредба, касаеща допълнителното пенсионно осигуряване в съответствие с обществените потребности; актуализиране и развитие на регулациите – в синхрон с динамиката на регулативната рамка на ЕС. При транспонирането на регламентите от изключителна важност е качеството и адекватността им на националните условия.

Търсенето на работещи регулативни решения за заздравяване на проблемните области, констатирани с Препоръката на ЕС относно националната програма за реформи в България 2017 г., в Доклада на Световната банка, както и в Доклада на Международния валутен фонд се решават с внесения проект на ЗИД на КСО, който визира експозициите на

пенсионните фондове към свързани лица и оценяването на неликвидни инструменти и активи.

Г- Чомпалов заяви, че от изключителна важност е темата за повишаване доходите от Втория пенсионен стълб. В проекта на ЗИД на КСО са направени и съответни стъпки в тази посока, чрез либерализиране на инвестиционните ограничения, въвеждане на мултифондове и т.н. Предстои разработване на нормативна уредба по изплащане на допълнителните пенсии от Втори стълб.

Г-н Чомпалов акцентира върху темата за разкриването на информация, като подчерта, че тя трябва да е на ясен и достъпен език и да се предоставя на потенциалните членове, на членовете и на бенефициентите, която да ги подпомогне при вземането на решения за тяхното пенсиониране.

2. По отношение на надзорната функция на КФН – В съответствие с препоръките на ЕК и Доклада на Световна банка следва да се изготви подробен план за укрепване и засилване на надзорната функция. Това трябва да се осъществи чрез оптимизиране на пенсионния надзор на основата на най-добрите международни практики. Промяната на надзорната философия, като сложен и дълъг процес, свързан с обучение на надзорния орган, трябва да бъде плавна, чрез изготвяне на детайлни процедури методология.

Г-н Чомпалов подчерта, че в ежедневната работа на управление „Осигурителен надзор“ освен осъществяването на стриктен и строг надзор върху пенсионните фондове за спазване на техните задължения, ще се акцентира и върху спазването на принципите за надзор на частното пенсионно осигуряване и по-точно: принципа за пропорционалност и последователност – осигуряване наличието на системи от контроли в процеса на надзорни действия; принципа за прозрачност – огласяване публично на следваната политика и създадена практика по прилагането на нормативните актове.

3. Мерки, насочени към повишаване на финансовата култура на осигурените лица – като акцентът е върху дейности, които да довеждат до максимално широк кръг лица базова информация за техните потенциални пенсии и възможности на ясен и достъпен език.

В заключение г-н Чомпалов увери, че целите и задачите, върху които е акцентирал могат да се реализират в условията на активен пълноценен диалог с всички заинтересовани лица: държавни органи: Министерството на финансите и Министерството на труда и социалната политика, ресорните комисии в Народното събрание, сдруженията като: Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване и други асоциации на участниците на финансовите пазари и други международни институции.

Следващият, представил своята концепция, беше г-н Румен Соколов – кандидат за заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“.

Той посочи следните основни цели, които ще са водещи при неговата дейност:

- Продължаване на работата с участниците на капиталовия пазар във връзка с имплементирането на Директивата за пазарите на финансовите инструменти II и регламентите на Европейската комисия и Съвета;

- Защитата на интересите на инвеститорите да бъде една от най-важните задачи на Управлението, като за целта ще се работи по-активно в частта превенция на измами на инвеститори и недобри пазарни практики;

- Засилване на доверието на поднадзорните лица по отношение на работата на управление "Надзор на инвестиционната дейност" и най-вече на експертите, които работят там. Това ще се изрази чрез по-активна работа по обработка на документи, проспекти и започнали производства. Негативните примери като издаване на документи в последния възможен момент и неколкостранно връщане за доуточнение на внесени документи ще останат в миналото.

- Осъвременяване на начините за разкриване на информация от страна на поднадзорните лица, като се отчетат промените в националното и европейско законодателство. Работата в тази насока е особено важна, защото участниците на пазара разчитат на това да могат да изпращат бързо и по съвременни технологични начини изискваната от тях информация.

- Редовни институционализирани срещи с представители на асоциации на поднадзорните лица. Така ще бъде спазен принципа на диалогичност и в същото време участниците на капиталовия пазар, чрез представляващите ги асоциации, ще могат да дадат обратна връзка за работата си с Управлението и Комисията.

- Засилване на образователните инициативи, свързани с превенцията на измами, както и за повишаване на финансовата култура на инвеститорите.

- Работа с другите участници на пазара по повод засилване на инициативите по привличане на нови емитенти сред добрите български частни компании. Г-н Соколов подчерта факта, че преди кризата от 2008 - 2009 г. над 60 компании са заявили желание да направят първично или вторично публично предлагане, но са замразили плановете си след началото на кризата. И докато пазарите в Европа и останалия свят отчитат ръстове в последните години, българският капиталов пазар едва в последната година започва да се развива след инициативите на Съвета за развитие на капиталовия пазар и някои от участниците на пазара.

- Постоянен анализ на пазарната ситуация и предлаганите инструменти, на предоставяната от участниците на пазара информация.

Въпреки ниската си ликвидност и недостатъчен брой предлагани качествени инструменти, българският капиталов пазар трябва да бъде внимателен при въвеждането на инструменти, които могат да доведат до преекспониране на ефекта от инвестиране в тях.

Г-н Соколов завърши с това, че управление „Надзор на инвестиционната дейност“ ще работи в постоянна връзка с управленията „Застрахователен надзор“ и „Осигурителен надзор“, защото Комисията трябва да бъде единен орган, който регулира ефективно небанковия финансов пазар в България.

След представянето на концепциите, към кандидатите бяха поставени множество въпроси от страна на членовете на комисията и на присъстващите.

Към г-н Чомпалов въпросите бяха следните:

От народния представител Румен Гечев: Като изрази задоволство от квалификацията и професионалния опит на кандидата той постави въпроси относно: професионалните пенсионни фондове – има ли такива в България и какво е тяхното бъдеще; какви по-точно са препоръките от Международната организация на пенсионните надзорници и по-конкретно тези, касаещи България; какъв е управленският опит на кандидата и какви екипи е ръководил в дейността си до момента.

От народния представител Мария Илиева:

Във връзка с либерализиране на инвестиционните ограничения при пенсионно-осигурителните дружества в средносрочен аспект - необходима ли е промяна в ограниченията, които са поставени пред пенсионно-осигурителните дружества по отношение на тяхната инвестиционна политика?

От народния представител Сергей Кичиков:

Във връзка със споменатата необходимост от повишаване на финансовата култура на осигурените лица - как и чрез какви механизми ще се повиши информираността на българския гражданин относно пенсионно-осигурителните фондове?

От народния представител Лало Кирилов:

Как ще бъдат решени проблемите с разкриването на информация и инвестициите в свързани лица?

На поставените въпроси г-н Йордан Чомпалов даде подробни отговори :

Относно задължителните фондове, които са Вторият стълб на сега съществуващата осигурителна система. Целта им е да осигурят допълнителна пенсия в допълнение на солидарната система, представляваща Първия стълб. Трябва да се затегне регулацията, за да няма пробиви, както на задължителните пенсионни фондове, така и на

доброволните, представляващи Третия стълб. Общественият акцент е във Втория пенсионен стълб, чрез който се осигуряват огромният брой български граждани за допълнителна пенсия.

По отношение на въпроса за промяна на ограниченията пред пенсионните фондове беше уточнено, че в проекта ЗИД на Кодекса за социално осигуряване има направени предложения, които са в посока либерализиране на ограниченията.

По отношение на повишаване на финансовата култура - това са действия, които трябва да се предприемат, но без да има прекомерни очаквания за тяхната ефективност. Те могат да включват и подготвяне на информационни материали, които да се разпространяват чрез медии с по-широк обхват. Включително някои чуждестранни регулатори използват и иновативни канали като Фейсбук и Туитър за популяризиране на проблемите на пенсионното осигуряване сред преимуществено по-млади хора.

Споменатите препоръки са от Международната организация на пенсионните надзорници и са документ, който се нарича „Принципи на частния пенсионен надзор“.

Относно разширяването на дефиницията „свързани лица“ в проекта на Кодекса за социално осигуряване. Ако тази дефиниция бъде приета, Комисията като орган, който трябва да изпълнява закона, ще работи да осъществява надзор за спазването на дефиницията и на изискванията и в посока засилване на надзора отстраняване на проблемни области, каквито са констатирани.

Към г-н Соколов въпросите бяха следните:

От народния представител Румен Гечев:

Бяха зададени уточняващи въпроси относно образованието и специализациите на кандидата и професионалния му опит.

От народния представител Лало Кирилов:

Какви са мерките, които се предвиждат в посока увеличаване броя на търгуващите и на емитентите на акции и облигации на нашия пазар.

На поставените въпроси г-н Румен Соколов даде следните конкретни отговори :

Относно образованието, той уточни, че паралелно със завършването на образованието си, степен „Магистър“, се е занимавал с изучаване на капиталовия пазар, с анализ на процесите и развитието на пазара, като дипломната му работа е на тема „Участие на общините в капиталовия пазар на България“. С началото на създаване на Централен депозитар, на Държавна комисия по ценни книжа през 1996 г. и цялата му дейност е била свързана с капиталовия пазар.

По отношение на малкия брой търгувани акции. Ще се проучва и прилага опита на добрите частни компании с това какви са предимствата на публичността и всички участници на пазара – инвестиционни посредници, Фондова борса, Комисия за финансов надзор, като основната цел ще бъде повишаване на броя на търгуваните акции и повишаване на корпоративното управление.

Въз основа на проведеното изслушване Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да разгледа и гласува по реда на раздел V от процедурните правила предложените кандидатури на **Румен Димитров Соколов** за заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност” и **Йордан Николов Чомпалов** за заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор”, за което прилага към настоящия доклад проект на решение за избора им.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

РЕШЕНИЕ

за избиране на заместник-председатели на Комисията за финансов надзор

Народното събрание на основание чл. 84, т. 8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 5, ал. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор

РЕШИ:

Избира:

1. **Румен Димитров Соколов** за заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност” и
2. **Йордан Николов Чомпалов** за заместник-председател, ръководещ управление „Осигурителен надзор”.